

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,

ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,

email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. εισ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.:2870/29-7-2022 έγγραφο, ετέθησαν από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α. εφεξής) προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.) τα κάτωθι ερωτήματα:

1. Σε ποιο μισθολογικό κλιμάκιο κατατάσσεται ο Γενικός Διευθυντής της Δ.Ε.Υ.Α.;
2. Σε περίπτωση εσφαλμένης μισθολογικής κατάταξης της Γενικής Διευθύντριας της Δ.Ε.Υ.Α., η διόρθωση μπορεί να έχει αναδρομικά αποτελέσματα;

I. Κρίσιμο νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με τον **ν. 1069/1980** «Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως» (Α' 191), στο **άρθρο 6** «Γενικός Διευθυντής» ορίζεται ότι « 1. Των υπηρεσιών της επιχείρησης προΐσταται Γενικός Διευθυντής. 3. Ο Γενικός Διευθυντής ελέγχει την καθημερινή εργασία της επιχείρησης, ασκεί εποπτεία στη διεξαγωγή των εργασιών κάθε υπηρεσίας ασκώντας τη διοίκηση του προσωπικού της, είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών της παραγράφου 3 του άρθρου 5 και μεριμνά για: α) την εκτέλεση του σκοπού για τον οποίο ιδρύθηκε η επιχείρηση, β) την εκπόνηση και την υποβολή στο Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης του πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος δράσης, που προβλέπεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5, γ) την εκπόνηση και την υποβολή στο Διοικητικό Συμβούλιο του ετήσιου προγράμματος έργων, που προβλέπεται στην περίπτωση δ'

της παραγράφου 2 του άρθρου 5, δ) τη σύνταξη, δύο (2) τουλάχιστον μήνες πριν από την έναρξη κάθε οικονομικού έτους, του προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων της επιχείρησης, ε) την εκπόνηση και την υποβολή στο Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης της μελέτης κόστους - οφέλους, που προβλέπεται στην περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 5, στ) την κατάρτιση και την υποβολή στο Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης του ετήσιου προγράμματος επενδύσεων για το επόμενο οικονομικό έτος, υποδεικνύοντας τις εγκεκριμένες ή προτεινόμενες πηγές χρηματοδότησής του, ζ) την κατάρτιση και υποβολή στο Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης των αναγκαίων αναμορφώσεων και τροποποιήσεων στο πρόγραμμα κατασκευής έργων και στον ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων της επιχείρησης, η) τη σύνταξη του ετήσιου απολογισμού της επιχείρησης, μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων και των οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης... 6. Ο Γενικός Διευθυντής ασκεί τις λοιπές αρμοδιότητες που παρέχονται σε αυτόν από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας...».

Ακολούθως, σύμφωνα με τον ισχύοντα ν. 4354/2015 «Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» (Α' 176), στο **άρθρο 7 παρ. 1 ν. 4354/2015** υπό τον τίτλο «Μισθολογικό πεδίο εφαρμογής» ορίζεται ότι :*«1. Στις διατάξεις του παρόντος υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου: α) των φορέων της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), β) των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.), της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/ 2014 (Α' 143), γ) των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (Ο.Κ.Α.), δ) των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού, ε) των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), στ) των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο κράτος, ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α.- κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας, διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της Διοίκησής τους- ή επιχορηγούνται τακτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ετήσιου*

προϋπολογισμού τους, συμπεριλαμβανομένων των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας...»

Οι Δ.Ε.Υ.Α. υπάγονται στην περ. στ' της παρ. 1 άρθρ. 7 ν. 4354/2015, ήτοι σε «Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στο κράτος, ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α.- κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας, διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της Διοίκησής τους» και άρα τα μισθολογικά ζητήματα του προσωπικού τους ρυθμίζονται αποκλειστικά και υποχρεωτικά από το Κεφ. Β' ν. 4354/2015.

Περαιτέρω, στο **άρθρο 9** «Μισθολογικά κλιμάκια και κατάταξη των υπαλλήλων» ότι «1. Τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων των κατηγοριών:- Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών αλλοδαπής, -Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών ημεδαπής ή αλλοδαπής, - Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.) και - Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (Υ.Ε.) ορίζονται ως εξής: **Σε δεκαεννέα (19) για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Τ.Ε. και Π.Ε.** και σε δεκατρία (13) για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Υ.Ε. και Δ.Ε.. Οι υπάλληλοι των κατηγοριών Τ.Ε. και Π.Ε. εξελίσσονται σε αυτά με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 19, ενώ των κατηγοριών Υ.Ε. και Δ.Ε. με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 13. 2. Υπάλληλοι των κατηγοριών Τ.Ε. ή Π.Ε. χωρίς πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) αντίστοιχα, ή ισότιμο με αυτά, εξελίσσονται στα Μ.Κ. της Δ.Ε. κατηγορίας με εισαγωγικό το Μ.Κ. 2 αυτής. Υπάλληλοι που διορίστηκαν ή μετατάχθηκαν στη ΔΕ κατηγορία, χωρίς απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αλλά με απολυτήριο τίτλο αντίστοιχης ειδικότητας αναγνωρισμένης κατώτερης τεχνικής σχολής ή με τον απαιτούμενο από τις οικείες διατάξεις χρόνο εμπειρίας, εξελίσσονται στα Μ.Κ. της ΔΕ κατηγορίας... **4. Οι προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων**, οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης, καθώς και οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, οι Επιθεωρητές - Ελεγκτές Δημόσιας Διοίκησης καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους, **κατατάσσονται στο καταληκτικό Μ.Κ. της κατηγορίας τους, πολλαπλασιαζόμενου του αντίστοιχου βασικού μισθού με το συντελεστή 1,2...».**

II. Ερμηνεία διατάξεων

Ο Γενικός Διευθυντής πρέπει να είναι πτυχιούχος Ανώτατης Σχολής (αρ. 6 παρ. 1 του Ν. 1069/80). Τα υπόλοιπα προσόντα του όπως και οι αρμοδιότητές του ορίζονται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της Δ.Ε.Υ.Α. (άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 1069/80). Η θέση του Γενικού Διευθυντή της Δ.Ε.Υ.Α. είναι θέση καθαρά υπηρεσιακή. Οι αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 6 του Ν. 1069/80. Ο Γενικός Διευθυντής φροντίζει για τα ακόλουθα: I. Την εκπλήρωση του σκοπού της επιχείρησης. II. Την κατάρτιση του ετησίου προγράμματος κατασκευής, επεκτάσεως και συντηρήσεως των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης. III. Την κατάρτιση του ετησίου προγράμματος επενδύσεων για το επόμενο οικονομικό έτος καθώς και για τα επόμενα τέσσερα οικονομικά έτη, υποδεικνύοντας τις εγκεκριμένες ή προτεινόμενες πηγές χρηματοδοτήσεως τούτου. IV. Την σύνταξη δύο (2) τουλάχιστον μήνες πριν την έναρξη εκάστου οικονομικού έτους του προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων της επιχειρήσεως. V. Την κατάρτιση των αναγκαίων αναμορφώσεων και τροποποιήσεων στα προγράμματα κατασκευής των έργων και τον ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων. VI. Την σύσταση του ετήσιου απολογισμού της επιχείρησης εντός τριών μηνών από τη λήξη εκάστου οικονομικού έτους.

Ο Γενικός Διευθυντής ελέγχει την καθημερινή εργασία της επιχείρησης, ασκεί εποπτεία στη διεξαγωγή των εργασιών κάθε υπηρεσίας της επιχείρησης και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τα εξής: I. Την ανάθεση μελετών, εκτέλεση έργων και προμηθειών σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, II. Την εκποίηση ή εκμίσθωση ακινήτων ή κινητών πραγμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση, III. Την έγερση αγωγών και άσκηση ενδίκων μέσων, παραίτηση από αυτά και συμβιβασμό, IV. Την σύναψη δανείων και V. Την συμμετοχή φυσικών ή νομικών προσώπων ή Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή επιχειρήσεων κοινής ωφελείας στη δαπάνη κατασκευής έργων τα οποία επιθυμούν να κατασκευάσει η επιχείρηση κατά προτεραιότητα καθώς και τους όρους συμμετοχής τους. Ο Γενικός Διευθυντής έχει τη μέριμνα και την ευθύνη της εκτέλεσης των αποφάσεων του Δ.Σ. και των επιτροπών, που αναφέρθηκαν παραπάνω και μετέχει στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. εισηγούμενος, τα προς συζήτηση θέματα, χωρίς ψήφο. Ιδιαίτερη μνημία πρέπει να γίνει στην

αρμοδιότητα του Γενικού Διευθυντή να αποφασίζει για την εκτέλεση προμηθειών και την ανάληψη υποχρεώσεων εφόσον η συνολική δαπάνη δεν ξεπερνά τα € 6.000,00 (στην έννοια της ανάληψης υποχρεώσεων περιλαμβάνεται η ανάθεση μελετών) ενώ επιτρέπεται η αυξομείωση του παραπάνω χρηματικού ορίου με απόφαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. (αρ. 6 παρ. 5 Ν. 1069/80). Η παραπάνω αρμοδιότητα δόθηκε στο Γενικό Διευθυντή της Δ.Ε.Υ.Α. στα πλαίσια της ευελιξίας που πρέπει να έχει η Δ.Ε.Υ.Α., αφού λειτουργεί με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Επίσης, σημαντική είναι η αρμοδιότητα του Γενικού Διευθυντή της Δ.Ε.Υ.Α. για τη σύνταξη επιχειρησιακού σχεδίου για τη Δ.Ε.Υ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 περίπτωση γ του Ν. 1069/80. Σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο ο Γενικός Διευθυντής της Δ.Ε.Υ.Α. μεριμνά για την κατάρτιση κάθε έτους προγράμματος για το επόμενο οικονομικό έτος ως και για τα επόμενα τέσσερα οικονομικά έτη υποδεικνύοντας τις εγκεκριμένες πηγές χρηματοδότησής του.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η θέση του Γενικού Διευθυντή είναι θέση που προβλέπεται εκ του νόμου (άρθρ. 6 ν. 1069/1980), **ως θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης** της εν λόγω Δημοτικής Επιχείρησης (βλ. και Πράξη 37/2014 Κλιμάκιο Προληπτικού Ελέγχου Δαπανών στο VII Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου).

Περαιτέρω, δεδομένου δε, ότι η σχετική ειδική πρόβλεψη για κατάταξη στο ανώτερο μισθολογικό κλιμάκιο της οικείας κατηγορίας *ex officio* του Γενικού Διευθυντή, ως του ανώτατου υπαλλήλου της Επιχείρησης, με αρμοδιότητα εποπτείας όλων των Υπηρεσιών, δεν συνδέεται με συγκεκριμένο πρόσωπο, αλλά αφορά σε εκείνον, ο οποίος, έχοντας τα νόμιμα προσόντα, **πράγματι ασκεί καθήκοντα Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης** (βλ. αναλόγως για το επίδομα θέσης ευθύνης σε αναπληρωτή Προϊστάμενο Ε.Σ. Κλιμ. Πρωλ. Ελ. Δαπ. στο Ι Τμ. 208, 50/2016, 191/2015) και σε συνδυασμό με το ότι, για την εν λόγω κατάταξη του νομίμως ορισθέντος, σε περίπτωση κένωσης ή σύστασης νέας θέσης, αναπληρωτή, δεν τάσσεται από τις μισθολογικού περιεχομένου διατάξεις (βλ. άρθρο 9 ν. 4354/2015 και άρθρο 5, 6 ν. 1069/1980) προθεσμία, και ο αναπληρωτής Προϊστάμενος δικαιούται το εν λόγω επίδομα για όσο χρόνο ασκεί τα καθήκοντα αυτά (αναλόγως Ε.Σ. Ι Τμ. πράξη 31/2013, Κλιμ. Πρωλ. Ελ. Δαπ. στο Ι Τμ. 50/2016, 191/2015, 154/2014, 44, 48, 84, 89, 116, 208/2013).

Καθόσον αφορά στο ζήτημα της **παραγραφής** των αναδρομικών οφειλόμενων μισθολογικών παροχών που θα προκύψουν από την ορθή κατάταξη της υπαλλήλου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα, σύμφωνα με το άρθρο 250 παραγράφονται εντός πενταετίας οι αξιώσεις των κάθε είδους μισθών, των καθυστερούμενων προσόδων, συντάξεων, διατροφής και κάθε άλλης παροχής που επαναλαμβάνεται περιοδικά (βλ. και Γνμδ ΝΣΚ 4/2018 αναφορικά με το θέμα της εφαρμογής των διατάξεων του ΑΠ και ΚΠολΔ επί των Δ.Ε.Υ.Α.).

III. Επί των ερωτημάτων

1. Από τον συνδυασμό των προπαρατεθεισών διατάξεων των ν. 1069/1980 και 4354/2015, συνάγεται ότι η υπάλληλος...., ασκούσα καθήκοντα Γενικής Διευθύντριας της Δ.Ε.Υ.Α. από το έτος 2016 μέχρι και σήμερα, **καταρχήν πρέπει να καταταγεί στο καταληκτικό κλιμάκιο της κατηγορίας Π.Ε. (19^ο ΜΚ) δυνάμει της παρ. 1 και 4 άρθρ. 9 ν. 4354/2015**, ως Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Δ.Ε.Υ.Α.
2. Καθόσον αφορά την αξίωση των **αναδρομικών** μισθολογικών παροχών που δικαιούται λόγω της μη ορθής κατάταξης της, αυτά μπορούν να καταβληθούν στην αιτούσα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχείρησης και σε κάθε περίπτωση είναι δικαστικώς επιδιώξιμα. Κατά τη γνώμη μας, και ενόψει του ότι οι ως άνω διατάξεις του ν. 4354/2015 περί κατάταξης των υπαλλήλων των υπαγόμενων στο εν λόγω νομοθέτημα φορέων είναι αναγκαστικού δικαίου, και η αναγκαστική ισχύς αυτών επενεργεί τόσο ως προς την Επιχείρηση όσο και προς το προσωπικό, και λόγω της προδήλως μη νόμιμης κατάταξης της εν λόγω υπαλλήλου, η αξίωση της παρίσταται νόμιμη. Ως προς τις εν λόγω μισθολογικές παροχές που αποστερήθηκε η υπάλληλος λόγω της μη νόμιμης κατάταξης της, η παραγραφή είναι 5ετής (ΑΚ 250) και άρα δικαιούται την καταβολή μόνο εκείνων των αναδρομικών ποσών που δεν έχουν υποπέσει σε παραγραφή.

Καθόσον αφορά, τον **τρόπο καταβολής** των αναδρομικών που δικαιούται η υπάλληλος, και μη οριζόμενου του σχετικού τρόπου στον νόμο 4354/2015, εναπόκειται στην διακριτική ευχέρεια του Δ.Σ. ο τρόπος καταβολής αυτών.

Αθήνα, 06/09/2022

Ο Νομικός Σύμβουλος της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

Π. Ζυγούρης

